Anna Elżbieta Strzała, Małgorzata Saracyn

2.2.2. 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego¹

Od 1 stycznia 2004 r. podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych mogą w zeznaniu rocznym pomniejszyć należny podatek o kwotę przekazaną na rzecz organizacji pożytku publicznego, jednak nie więcej niż do wysokości 1% należnego podatku.

Od 2007 r. wprowadzono dwie zmiany w sposobie przekazywania 1% podatku. Poszerzono grupę podatników, którzy mogą wspierać opp 1% należnego podatku dochodowego, o:

- podatników opodatkowanych wg stawki 19% z pozarolniczej działalności gospodarczej lub działów specjalnych produkcji rolnej,
- podatników opodatkowanych wg stawki 19% z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów finansowych.

Druga zmiana polega na tym, że podatnik nie musi sam dokonywać wpłaty na rachunek wybranej opp. W składanym zeznaniu wskazuje organizację, którą chce wesprzeć, podając jej nazwę i numer KRS, a 1% podatku przekazuje naczelnik urzędu skarbowego.

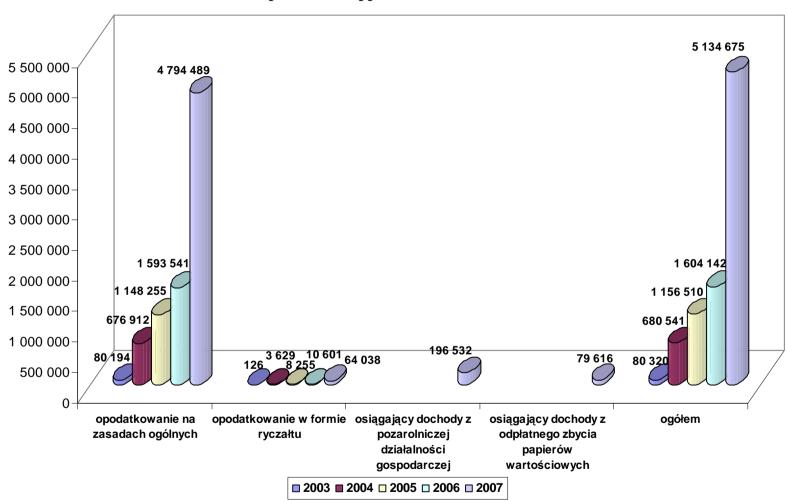
Według danych Ministerstwa Finansów zmniejszenia podatku z tytułu wpłaty na rzecz organizacji pożytku publicznego (1%) za 2007 r. dokonało:

- 4 794 489 podatników opodatkowanych na ogólnych zasadach tj. według progresywnej skali podatkowej (19,82% ogółu podatników opodatkowanych na ogólnych zasadach) oraz 196 532 podatników opłacających podatek wg stawki 19% z pozarolniczej działalności gospodarczej lub działów specjalnych produkcji rolnej (49,91% ogółu podatników opłacających ten podatek), na kwotę 273 457 000,00 zł,
- 64 038 podatników opodatkowanych w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych (9,51% ogółu podatników płacących ryczałt od przychodów ewidencjonowanych). Zmniejszenie podatku tej grupy podatników wyniosło 5 572 000,00 zł,
- 79 616 podatników opłacających podatek wg stawki 19% z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów finansowych (26,73% ogółu podatników opłacających ten podatek), na kwotę 17 198 000,00 zł.

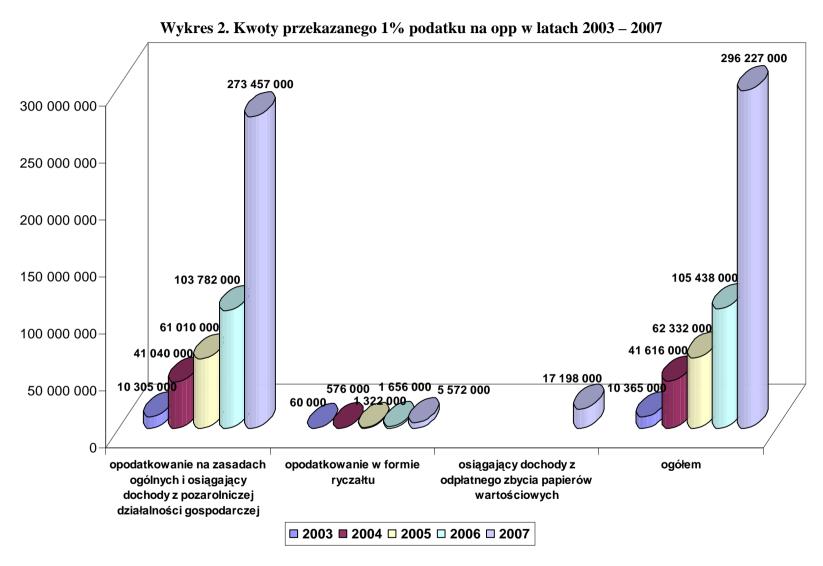
Sprawozdanie z funkcjonowania ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za 2007 rok, niepublikowane.

¹ Na podstawie informacji udostępnionych Departamentowi Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przez Departament Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów.

Wykres 1. Liczba podatników uprawnionych do złożenia wniosku o przekazanie 1% należnego podatku PIT, którzy przekazali 1% podatku na opp w latach 2003 – 2007

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych Departamentowi Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przez Departament Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów.

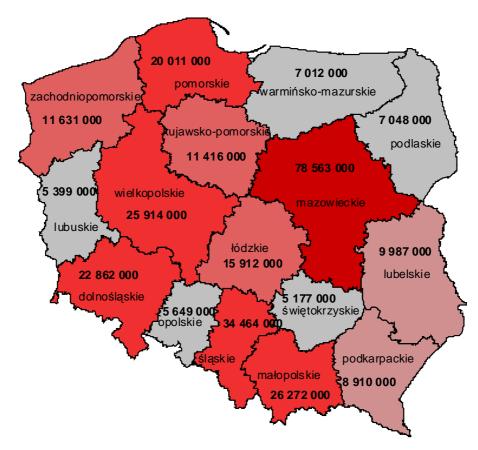
Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych Departamentowi Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przez Departament Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów.

Sprawozdanie z funkcjonowania ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za 2007 rok, niepublikowane.

Anna Elżbieta Strzała, Małgorzata Saracen, Departament Pożytku Publicznego, Ministerstwo pracy i Polityki Społecznej

W porównaniu z 2006 r. liczba podatników-darczyńców w 2007 r. wzrosła aż o 220,09%. Natomiast, w 2007 r. łącznie 5 134 675 podatników dokonało zmniejszenia swojego zobowiązania podatkowego z tytułu wpłaty na rzecz opp, co stanowi 20% ogółu podatników uprawnionych do złożenia wniosku o przekazanie 1% należnego podatku PIT. Łączna kwota przekazana opp wzrosła w porównaniu z danymi za 2006 r. aż o 180,95% (z 105 438 000,00 zł do 296 227 000,00 zł za 2007 r.).

Po raz pierwszy Ministerstwo Finansów udostępniło informacje o przekazanych środkach na opp w podziale na izby skarbowe. Najwięcej należnego podatku odnotowano w Warszawie (78 563 000,00 zł), Katowicach (34 464 000,00 zł) oraz Krakowie (26 272 000,00 zł). Najmniej środków zebrały izby skarbowe w Kielcach (5 177 000,00 zł), Zielonej Górze (5 399 000,00 zł) oraz Opolu (26 272 000,00 zł).

Mapa 1. Kwoty przekazane opp wg izb skarbowych za 2007 r. (w zł)

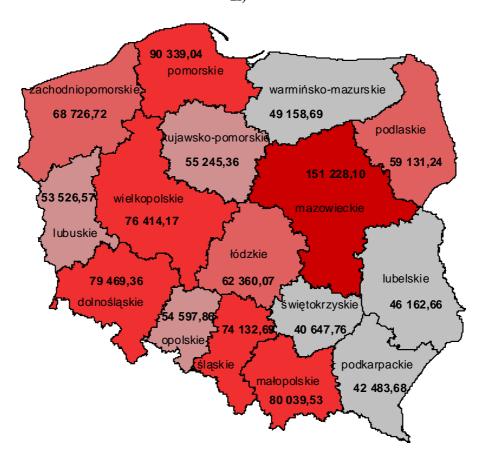
Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych Departamentowi Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przez Departament Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów.

Jednak w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkańców najwięcej należnego podatku przypadło na województwo mazowieckie (151 228,10 zł), pomorskie (90 339,04 zł) oraz małopolskie

Anna Elżbieta Strzała, Małgorzata Saracen, Departament Pożytku Publicznego, Ministerstwo pracy i Polityki Społecznej

(80 039,53 zł). Najmniej zaś w regionie świętokrzyskim (40 647,76 zł), podkarpackim (42 483,68 zł) oraz lubelskim (46 162,66 zł).

Mapa 2. Kwoty przekazane opp w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców za 2007 r. (w zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych Departamentowi Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przez Departament Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów.

Na 5 624 opp wsparcie w postaci 1% należnego podatku dochodowego otrzymało 5 598 organizacji (99,54%). Największe dofinansowanie jakie otrzymała jedna z organizacji wyniosło ponad 32 000 000,00 zł, a najmniejsze 30 groszy. Dziesięciu organizacjom, które otrzymały największe wsparcie przekazano kwotę 92 470 000,00 zł.

Kampania na rzecz 1%

W celu przybliżenia podatnikom zasad przekazywania 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego, Departament Pożytku Publicznego we współpracy z Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych, Forum Darczyńców, Fundacją Komunikacji Społecznej oraz Ministerstwem Finansów zorganizował kampanię informacyjną, dotyczącą mechanizmu 1%. Na kampanię składały się plakaty promocyjno-informacyjne rozwieszane w Urzędach Skarbowych na terenie całego kraju w okresie składania zeznań podatkowych

Sprawozdanie z funkcjonowania ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za 2007 rok, niepublikowane.

Anna Elżbieta Strzała, Małgorzata Saracen, Departament Pożytku Publicznego, Ministerstwo pracy i Polityki Społecznej

za 2007 r. oraz spot informacyjny emitowany w telewizji publicznej i telewizjach komercyjnych, tożsamy pod względem merytorycznym i graficznym z plakatem, informujący, w jaki sposób przekazać 1% podatku na rzecz wybranej organizacji pożytku publicznego.

Minister Pracy i Polityki Społecznej Jolanta Fedak objęła honorowym patronatem konkurs zorganizowany przez Newsweek Polska na najlepszą kampanię promocyjną 1%: "100% z 1%". Konkurs był adresowany do podmiotów posiadających status organizacji pożytku publicznego, uprawnionych do otrzymywania 1% podatku za 2007 r. Kampanie były oceniane w siedmiu kategoriach: 1. plakat o zasięgu lokalnym, 2. plakat ogólnopolski, 3. Internet, 4. prasa lokalna, 5. prasa ogólnokrajowa, 6. spot TV, 7. spot radiowy. W ocenianiu uczestniczących w konkursie kampanii brali również udział czytelnicy i internauci.

Tabela 1. Środki finansowe przekazane przez podatników w ramach mechanizmu 1% w latach 2003-2007

	2003 rok		2004 rok		2005 rok		2006 rok		2007 rok	
Forma opodatkowania	liczba podatników, którzy przekazali 1% podatku na opp	kwota przekazanego 1% podatku na opp [PLN]	liczba podatników, którzy przekazali 1% podatku na opp	kwota przekazanego 1% podatku na opp [PLN]	liczba podatników, którzy przekazali 1% podatku na opp		liczba podatników, którzy przekazali 1% podatku na opp	kwota przekazanego 1% podatku na opp [PLN]	liczba podatników, którzy przekazali 1% podatku na opp	kwota przekazanego 1% podatku na opp [PLN]
Opodatkowanie na zasadach ogólnych według skali progresywnej	80 194	10 305 000	676 912	41 040 000	1 148 255	61 010 000	1 593 541	103 782 000	4 794 489	
Opodatkowanie wg stawki 19% z pozarolniczej działalności gospodarczej lub działów specjalnych produkcji rolnej		-	-	-	-	-		-	196 532	273 457 000
Opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych	126	60 000	3 629	576 000	8 255	1 322 000	10 601	1 656 000	64 038	5 572 000
Opodatkowanie wg stawki 19% z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów finansowych	-	_	-	_	-	-	-	-	79 616	17 198 000
OGÓŁEM	80 320	10 365 000	680 541	41 616 000	1 156 510	62 332 000	1 604 142	105 438 000	5 134 675	296 227 000

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych Departamentowi Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przez Departament Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów.